

Handleiding – Meningpeiler

De tool Meningpeiler

Digitalisering heeft grote invloed op de samenleving, doordat digitalisering plaatsvindt in de openbare ruimte en publieke waarden zoals privacy, autonomie en veiligheid kan beïnvloeden. Daarom is het belangrijk om de effecten van specifieke projecten op publieke waarden in kaart te brengen en deze centraal te stellen in de participatie met burgers over smart city projecten. Dit kan vorm krijgen in een één-op-één-sessie tussen inwoner en beleidsmedewerker of in een (kleine) participatiesessie. Dit heeft als doel snel zicht te krijgen op de waardenafwegingen van inwoners. Het gesprek hierover kan later helpen bij de besluitvorming rond smartcityprojecten.

De voordelen van de Meningpeiler

- De Meningpeiler helpen om het gesprek over smart city projecten te starten met burgers.
- De Meningpeiler helpen om een smart city project vroegtijdig te evalueren met burgers.

Instructie gebruik van de Meningpeiler

Stap 1: Voorbereiding

Bepaal welke schalen van toepassing zijn op je project. In het voorbeeld zijn schalen over nut, toegankelijkheid, veiligheid en kosten opgenomen om het gesprek met burgers te starten. Maar het is ook mogelijk om de schalen aan te passen aan de wens van de participatiesessie en het specifieke smart city project. Zie hieronder een overzicht van mogelijke waarden die centraal kunnen staan in een gesprek over digitalisering met de burger:

Rathenau Instituut: Opwaarderen – Borgen van publieke waarden in de digitale samenleving (2017)			
Privacy	Veiligheid	Rechtvaardigheid	Autonomie
Controle over technologie	Menselijke waardigheid	Machtsevenwicht	

Universiteit Utrecht: Code goed openbaar digitaal bestuur (2021)		
Participatie	Maatschappelijke waarde	Procedurale rechtvaardigheid
<ul style="list-style-type: none">- Burgerbetrokkenheid- Inclusiviteit- Transparantie- Samenwerking	<ul style="list-style-type: none">- Collectief belang- Duurzaamheid- Voorkomen van schade- Bescherming	<ul style="list-style-type: none">- Passendheid- Non-discriminatie- Uitlegbaarheid- Gebruiksvriendelijkheid- Aanvechtbaarheid- Oplossingsgerichtheid
Mensenrechten	Bestuurskwaliteit	Verantwoordelijkheid
<ul style="list-style-type: none">- Vrijheid van meningsuiting- Privacy- Menselijke autonomie- Menselijke waardigheid	<ul style="list-style-type: none">- Wendbaarheid- Kennis- Risicobewustzijn- Correctie- Veiligheid- Doelmatigheid- Onafhankelijkheid	<ul style="list-style-type: none">- Aanspreekbaarheid- Controleerbaarheid- Integriteit- Toezicht- Menselijke eindverantwoordelijkheid

Stap 2: Vul de Meningpeiler in

De burger krijgt het format Meningpeiler voor zich. Aan de deelnemer(s) wordt gevraagd de verschillende schalen in te vullen. Deze schalen kunnen bij burgers verschillende gedachten oproepen. Dat is niet erg, maar juist de bedoeling. Op deze manier kan duidelijk worden wat nu werkelijk voor

burgers belangrijk is. Zie bijvoorbeeld de schaal helemaal onveilig tot en met helemaal veilig. Een burger kan hierbij een gesprek starten over privacy, digitale veiligheid of fysieke veiligheid. Belangrijk kan het wel zijn om daarna door te vragen aan de burger wat zij zien onder veiligheid, zodat zorgvuldig met de verzamelde meningen kan worden omgegaan.

Stap 3: Discussieer over de uitslag

Vervolgens is het belangrijk om te reflecteren op de uitslag om inzicht te krijgen in de waarden en mogelijke waardenafwegingen die een rol spelen voor burgers. Vragen die daarbij centraal kunnen staan zijn:

- Welke waarden vindt u echt belangrijk? En waarom?
- Welke waarden zijn volgens u in het geding? En waarom?
- Bent u overwegend positief of negatief over het plan? En waarom?
- Hoe zouden wij het plan anders kunnen inrichten, zodat je positiever staat t.a.v. de waarde x?

Tips: Informeer de burger na afloop over het verdere proces. Voor burgers is het leuk om terugkoppeling te krijgen en dat ze de mogelijkheid hebben om meegenomen te worden in het verdere proces waarvoor deze resultaten zijn verzameld.

Tip: Deel aan het eind van de sessie contactgegevens met de burger. Dit kan ervoor zorgen dat burgers zich uitgenodigd voelen om ook andere ideeën te delen.

Voorbeeld gebruik van de Meningpeiler

